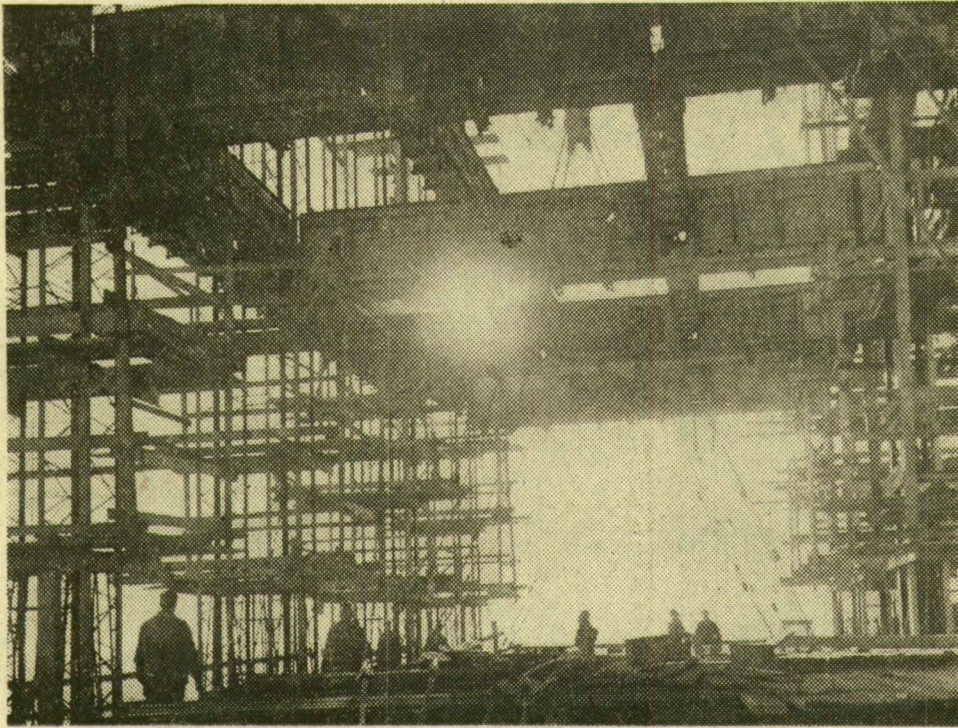

Elektrotechnikai rendszerek az orvosi vizsgálatokhoz

A KGST-országok műszeripari együttműködésében a következő öt évben az egyik fő irány a betegségek megállapítására szolgáló automatizált rendszerek kidolgozása lesz.

Erre vonatkozó ajánlásokat tartalmaz az a jegyzőkönyv, amelyet csütörtökön írtak alá Moszkvában Bulgária, Magyarország, az NDK, Lengyelország, a Szovjetunió és Csehszlovákia tudósai. Elhatározták, hogy elektrotechnikai rendszereket dolgoznak ki a lakosság orvosi vizsgálatához. Számítógépeket alkalmaznak majd a szív- és érrendszeri megbetegedések diagnosztikájához, a biokémiai kutatásokhoz és a vesefunkció-vizsgálatokhoz. (MTI)

Vasbetonszerelés

A visontai Gagarin Hőerőmű óriás hűtőtornyai mellett magasépítések folynak a tulajdonképpeni hőerőműben is. Toronydarukkal rakják össze az újabb 200 megawattos egység hatalmas acélszerkezeit. A korábban elkészült két 100-as és az ugyancsak már megépült első 200-as egység után ezzel 600 megawattossá egészül ki a hőerőmű. A következő, harmadik 200-as egység — amelynek még csak az alapozása folyik — adja meg a létesítmény végső, 800 megawattos teljesítményét.

Pillanatképek a házgyárból

Féllábszárig ér a hó a gyártelep körül. A budapesti műút szélén egy kiszuperált tákolmány, alighanem autóbusz volt valamikor. Füstcső áll ki a tetejéből, és szórja a kormot. Bent hangosan beszélgetnek. Kopogok az ajtón és megnyitják. Rám-szólnak, hogy csukjam be, mert behordja a szél a havat.

— Hogyan lehet bejutni a házgyárba? — kérdelem tőlük. Egymásra néz a három ember, és intenek a mellettem levőnek, hogy mutassa meg. A másik kettő szalonnát süt egy öntöttvas lábosban, Csipi az ember szemét az égert zsír szaga és füstje.

A villanyoszlop mellett gödröt ástak, még a havazás előtt. A gödrön túl látszik valami kis csapás. — Itt mentek be reggel a házgyáriak is — mutatja a kucsmás ember.

A leendő szegedi házgyár nagycsarnoka készen van. Belül gépeket és különféle berendezéseket szerelnek. A csarnok alapterülete tizen-nyolcezer négyzetméter, könnyen elférne benne egy futballpálya, lelátókkal együtt. Körülbelül kétszáz ember tartózkodik az óriási helyiségben, s hozzávetőleg minden második ember dolgozik. Fölöttük, a csarnok első hajójában a darupályán szerelők hegesztenek. Lent egy kék színű pufajkás szigetelőanyagot válogat. A saputad mellett két fiatalember újságpapírból csipegeti az elemózsiát, és fázosan behúzzák a nyakukat a kabát alá. Két nő egymásba karolva sétál a másik hajó felé. Távolabb hárman a sóprűre támaszkodva beszélgetnek és összeveregetik a bokájukat.

Huzatos és hideg a terem. Nem működnek a hőlégfűtők. Egyiket ugyan bekapcsolták mellettem, de ott kellett hagynom még a tájékat is, hiszen hideget eregetett nagy hanggal. Lesz az még jó is. Sőt... Egy prospektusban olvasom, hogy „A Szegedi Házgyár a már ismert és hazánkban korábban üzembe helyezett házgyárak tapasztalatait felhasználva korszerűbb lesz, mint elődjei.” Úgy legyen. S a munkásgárda?

A harmadik hajóban beszélgetek egy „jambósapkás” fiatalemberrel, Szabó Imrével. Olyan nyugodt, csöndes típusú férfi — mondanák róla. Szükszavú.

— Hogyan került a házgyárba?

— Azelőtt is házgyárban dolgoztam.

— Hol?

— A budapesti kettős számú házgyárban, amely dán technológia szerint dolgozik. Ez szovjet technológia alapján készült.

— Mi a különbség a kettő között?

— A homlokzati elemek gyártása fordított sorrendben történik.

— Egy kicsit részletesebben.

— A dán típusú házgyárban előbb a köporos zúzalékot — amely az épületek külső vakolását jelenti — öntik, rázzák a formába, s csak azután simítják rá a betonanyagot. A szovjet technológiánál ez fordított sorrendben történik. Különbség még az is, hogy a dán típusnál az ablakok közötti részeknél fából készült díszítést alkalmaznak, itt pedig az egész közüzalék.

— Milyen beosztásban dolgozott a pesti házgyárban?

— A kettős hajóban dolgoztam, az ablakos elemek gyártásánál.

— Budapesti lakos?

— Nem, ózdi vagyok.

— Hogy került ide?

— Katonaidőmet töltöttem Szegeden és megismerkedtem egy kislánnyal, akit feleségül veszek. Szeretnék véglegesen letelepedni Szegeden.

— Milyen beosztást vár a szegedi házgyárban?

— Valószínű a kettős gyártósoron dolgozok majd, bár szeretnék gépkezelői tanfolyamot végezni.

A házgyár leendő szakmunkásait, betanított munkásait egy-egy hónapra elküldték a III-as számú budapesti házgyárba, hogy szakmai gyakorlatot szerezzenek. Hárman állnak körülöttem azok közül, akik már megérték a pesti üzemet. Balogh Irén, Seller Ilona és Tass Attila. Vajon honnan jöttek?

Balogh Irén alacsony termetű kislány, halk beszédű, pirulós típus. Tiszakécskéről került Szegedre. A nagy-nénjénél lakik, s az ajánlotta a házgyárat is. Darukézlőnek jelentkezett, de mivel még nem töltötte be a tizenhét éves életévét, nem engedték fel a gépre.

— Mit csinált a pesti házgyárban?

— A betonüzem vezérlőpultjánál dolgoztam. Azt tanultuk, hogy adagolják a nyersanyagot. De továbbra is azt szeretném, ha darus le-

hetnék. A napokban betöltöm a tizenhét évesem, így már az se akadály.

Seller Ilona Sövényházán lakik szülei. Újsághirdetésre jelentkezett a házgyárban. A hirdetés jó munkakereseti lehetőséget ajánlott. Együtt voltak Balogh Irénnel budapesti gyakorlaton.

— Mit vár az új munkahelyétől?

— Egyelőre tetszik. Én nem költözöm be a városba, a vállalati autó minden reggel behoz bennünket, munka után pedig indul haza.

Tass Attila Pusztaszerről költözött Szegedre, és edesapja ajánlására jelentkezett a házgyárba. Panaszkolja, hogy Obudán, ahol egy munkásszállóban laktak, nem volt meleg víz, nem tudtak rendszeresen tisztálkodni. Alig várta, hogy visszakérüljön Szegedre.

— Milyen beosztást remél?

— A harmas hajóban szeretnék dolgozni, mint hegesztő.

A hír gyorsan terjed. Újságíró „jár a kertek alatt”. Tizen, tizenötön körülvesznek. Fiatalemberek. Néhány-nak sóprű van a kezében. Láthatóan röstellik a dolgot. Egyik megszólal:

— Nem így képzeltük. Azt mondták, hogy gépkezelői tanfolyam lesz. Most meg héttizert sóprűgetjük a csarnokot. Ennyi pénz nem elég a megélhetéshez — emeli fel egyikük a kopott sóprűt.

Társam humorizál, hogy hallgasson, a sóprű is a gépek családjába tartozik, csak a legegyszerűbb masinák csoportjába, s így a sóprűgető is gépkezelő valójában. Fő a jókedv. Gondolom, ha készen lesz a házgyár, akkor ezekre a fiatalemberekre szép és komoly munka, beosztás vár, s minden bizonnyal jobb kereset is.

Akad azonban olyan panasza is, amelyre nehezebb magyarázatot találni. Legtöbben a Kossuth Lajos sugáruiti munkásszállóban laknak, de nem ritka, hogy gyakran kell kibandukolniuk a házgyárba, mert a dorozsmai busz tömve van, meg sem áll a szálló előtt. Pedig vagy százan járnak minden reggel.

— Ma is gyalogoltunk — mondják egyszerre legalább tizen.

Nem tudok vigasztaló szavakat mondani.

Gazdag István

Érkeznek a Polski FIAT-ok

Magyarországon 1969-ig 29 ezer lengyel gyártmányú gépjármű közlekedik, számuk tavaly 45 ezerre emelkedett, és ebben az évben további, mintegy 10 ezer kocsit érkeznek. A MOGÜRT, az Autóker- és a Mercur-vállalatok megbízásából mintegy 14 millió rubel értékben kötötte meg az importszervezőt a Pot-Mot exportigazgatójával. A MOGÜRT ebben az évben négyezer polski-FIAT személygépkocsit ad át a Mercurnak.

Ki viseli a kalapot?

Nem is olyan egyszerű ez a nőkérdés. Ha most az a jó, hát kimondjuk bátran, legyen több nő a vezetésben. De jó-e ez nekünk? Azt azért józan ésszel mi is belátjuk, annnyival szaporítani a vezetőket számát badarság lenne, hogy ezzel álljon helyre az egyensúly, mert annyi vezetőre még sincs szükségünk. Arról van tehát szó, hogy annnyival több vezető férfinak kell átadnia a helyét, amennyit a józan ész megkövetel.

Villamoson, helyi járatú autóbuszon még csak megy ez a helyátadás. Távolos járatokon inkább körül nézünk előbb, hátha megelőzne valaki bennünket. Gondolom, így lehet a vezetői körökben is. Várunk, hátha mások javítanak egy kicsit a statisztikán.

Elvi oldalai is vannak a dolognak. Ha ma az a haladó ember, aki több nőt szeretne látni felelős vezetői állásban, akkor maradjon, aki ezt nem szeretné látni. Ki nem szeretné látni? Hát a férfiak, akik a széket féltik. A teremtsen hajdani koronáiból így lettünk tehát a társadalom maradi koronájává. Kérem, gondoljunk csak meg még egyszer!

Azt is gondoljunk meg, hogy ezt is érdemes egyszerűen megnézni a túlsó oldalról. Kiszorítják a nőket a vezetésből? Dehogyan szorítják. Egyik környékbeli termelőszövetkezetünk vezetésében volt két nő. Azért volt két nő, mert a szövetkezet tagjainak a többsége nő. Ha a szövetkezet tagjainak a többsége nő, akkor előfordulhat, hogy a szövetkezet javainak a többségét nők termelik meg. Legyen hát belőlük kettő a vezetésben! Egyszer aztán ez a két vezetőségi asszony azzal a kéréssel állt elő, hogy ne éjszakába nyúló estéken legyen a vezetőségi ülés, mert a család is este kéri a vacsorát, fürdetni is, lefeküdni is este kell a gyereket, álmosító, szép mesét is este kell neki mondani — legyen inkább délután az értekezlet. Hát ez meg már kicsoda kívánság? — mondták a vezetőség férfi tagjai. Vezetőségi ülést nem este tartani? Ahogy a teadélután nem lehet délelőtt, úgy a vezetőségi üléseket se lehet délután. Ha nem lehet, nem lehet. Kileptek az asszonyok. Kiszorították őket a vezetésből? Kileptek.

Valljuk be férfiasan, tudunk ám mi magyarázni. Bevallhatjuk azt is, hogy a mentegedőző magyarázataink vagy körforgalomba, vagy zsákutcába jutnak. Láttam én már kapáló asszonycsapatot jókarban levő férfi felügyelete mellett. A férfi nem kapált, csak felügyelt, szükség esetén szervezett és átcsoportosított. Fontos beosztása volt, azon a területen ő vezetett. Ne higgyük, hogy a kapálással állunk csak így. Részben szellemi munkakörben 70 nő dolgozik, vezető közöttük mindössze öt, Mórhalmon 93-ból 11, Zákányzáton 34 nő közül összesen 1. Szűkmarkúak vagyunk.

Mit lehetne tenni? Nyissuk ki a markunkat, hajtsuk bele fejünket a tenyerünkbe és gondolkozzunk. Ha két keze munkájával egy sereg asszony eldöntheti például egy termelőszövetkezet jövőjét, akkor szavával, bócs észrevételeivel, irányító tevékenységével közülük legalább egy-egy nem szolgálhatna ugyanazt? Mégis csak furcsa cikk-cakk, hogy a szövetkezet jövője a nőktől függ, a nők meg kizárólag a férfiaktól.

Tegyük föl a kérdést, mint a családban: Ki viseli a kalapot? A válasz is az lehet, ami a családban van: olyan ez a kalap, amit meg lehet osztani. Ha másképpen nem megy, akkor mindenképpen az viseli, akinek a fejére jobban illik.

Horváth Dezső

Politikai tanfolyamok — kétmillió hallgatónak

Az MSZMP X. kongresszusának anyaga a pártoktatásban

A párt tömegpolitikai munkájának középpontjában az elkövetkező időszakban a X. pártkongresszus anyagának tanulmányozása, a tanácskozás határozataiból adódó feladatok megbeszélése, az MSZMP politikájának széles körű ismertetése áll — köztölték az illetékesek. A kongresszusi dokumentumok feldolgozása a pártoktatásban különösen jelentős: a következő négy-öt hónapban a pártoktatás különböző formáiban, továbbá a szakszervezeti politikai oktatás keretében és a KISZ tanfolyamain összesen mintegy kétmillió felnőtt és ifjú dolgozó — párttag és pártönkivűli — részére válik lehetővé a kongresszusi beszámoló, a vita és a határozatok alapos tanulmányozása.

A társadalmunk minden rétegére kiterjedő, nagyfokú tömegpolitikai feladat végrehajtásához a pártbizottságok, az MSZMP-szervezetek már hozzáfogtak. A terjedelmes kongresszusi anyag feldolgozásának megkönnyítésére a párt Központi Bizottságának agitációs- és propagandaosztálya útmutatót készített, amely témakörök szerint csoportosítja a tananyagot. A fontosabb kérdéscsoportok vezércímei: társadalmunk szocialista fejlődése; a párt vezető szerepe; gazdasági építómunkánk eredményei és feladatai; a párt ideológiai munkája és művelődés-

politikája; szocialista építésünk nemzetközi feltételei. A felsorolt témák mindegyikéből külön központi tanfolyam indul az MSZMP Pártfőiskoláján.

A kongresszus anyagának feldolgozásával kapcsolatban különböző ágazati agitációs konferenciákra is sor kerül. Ezek elsősorban a népgazdaság kiemelt iparágaiában — például a közlekedésben, az energiagazdálkodásban stb. — tevékenykedő pártaktivisták felkészítését szolgálják.

A tömegpolitikai munkával egyidejűleg a kongresszushoz kapcsolódó másik nagyszabású munka is kezdetét vette: az MSZMP-alapszervezetek tanácskozásain, a párttervezéseken, valamint a kongresszuson elhangzott — vagy írásban benyújtott — észrevételek, javaslatok feldolgozása. Ez a feladattal a párt Központi Bizottságának apparátusa foglalkozik, amely gondosan tanulmányoz minden javaslatot.

Emelkedő létszám a dolgozók középiskoláiban

A Művelődésügyi Minisztériumban most készült el a dolgozók középiskoláira vonatkozó statisztikai összefoglaló. Az adatok szerint a tavalyihoz képest emelkedett a hallgatók létszáma. Az 1970—1971-es oktatási évben 113 874 „felnőtt diák” tanult a középiskolákban, illetve levelező tagozataiban. Ez az előző tanévinél 7550-nel (7,1 százalék) több. Figyelemre méltó, hogy az összes hallgatók 58,5 százaléka fizikai dolgozó, s a teljes létszám 43,3 százaléka — foglalkozását tekintve — szakmunkás.

Az első évfolyamokban ebben az oktatási évben 44 442-en kezdtek meg középiskolai tanulmányaikat, érettségi vizsgára pedig 19 049 dolgozó készül. Az iskolatípusonkénti megoszlás a következőképpen alakult: szakközépiskolában tanulnak 26 234-en (23 százalék), gimnáziumban 45 220-an (39,7 százalék), technikumban 42 420-an (37,3 százalék). Az adatok szerint a gimnáziumba járók aránya a tavalyival csaknem azonos, a szakközépiskolákban tanulóké jelentősen emelkedett, a technikai hallgatóké viszont csökkent.